

BANK SPÓŁDZIELCZY W PAWŁOWICACH

**Informacja z zakresu adekwatności kapitałowej
oraz pozostałych obszarów podlegających ogłoszeniu
w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach
wg stanu na dzień 31.12.2020 r.**

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach

ul. Zjednoczenia 62B 43-250 Pawłowice

KRS 0000117859 Sąd Rejonowy w Gliwicach – Wydział X Gospodarczy

NIP 633-10-15-145 REGON 000496774

www.bspawlowice.pl e-mail: sekretariat@bspawlowice.pl tel. 32 472 19 24, fax. 32 472 85 56

SPIS TREŚCI

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	4
III. FUNDUSZE WŁASNE	9
IV. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA – WYMOGI KAPITAŁOWE	10
V. RYZYKO KREDYTOWE	17
VI. RYZYKO OPERACYJNE.....	24
VII. RYZYKO PŁYNNOŚCI	27
VIII. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ	29
IX. RYZYKO WALUTOWE	30
X. RYZYKO BIZNESOWE	31
XI. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM	32
XII. WSKAŹNIK DŹWIGNI FINANSOWEJ.....	33
XIII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ	33
XIV. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT EKSPOZYCJI NIEOBSŁUGIWANYCH.....	35

Załącznik nr 1 – Oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem

Niniejszy dokument, tj. informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Pawłowicach stanowi wykonanie postanowień zawartych w:

1. Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zwane dalej Rozporządzeniem CRR;
2. Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) Nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji;
3. Ustawie Prawo Bankowe;
4. Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych Uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego;
5. Uchwałach i rekomendacjach nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego;
6. Statucie Banku Spółdzielczego w Pawłowicach;
7. Polityce informacyjnej Banku Spółdzielczego w Pawłowicach.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne, zastrzeżone lub poufne.

Informacja została sporządzona na dzień **31.12.2020 roku**.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach działa w oparciu o Statut wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorstw pod numerem KRS 0000117859 w Sądzie Rejonowym w Gliwicach, Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.
2. W 2020 roku Bank Spółdzielczy w Pawłowicach prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Centrala w Pawłowicach, ul. Zjednoczenia 62B, 43-250 Pawłowice,
 - Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Punkt Kasowy Pawłowice - Osiedle, ul. Górnicza Pawilon XV, 43-251 Pawłowice,
 - Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Punkt Kasowy Pielgrzymowice, ul. Golasowicka 4, 43-252 Pielgrzymowice,
 - Bank Spółdzielczy w Pawłowicach – Punkt Kasowy Studzionka, ul. Powstańców Śląskich 3, 43-245 Studzionka,
- Ponadto Klienci Banku mogą korzystać również z usług bankowości elektronicznej oraz kart bankomatowych (w tym bezpłatnie w sieci bankomatów Grupy BPS).
3. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach na dzień 31.12.2020 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.
4. Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.
5. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zarządzanym przez Spółdzielnię Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Podjęcie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podjęcie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV / CRR.
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego, systemowego i antycyklicznego).
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego, systemowego i antycyklicznego).
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.
8. Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Do podstawowych istotnych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi zalicza się:

1. ryzyko kredytowe
2. ryzyko rynkowe, rozumiane jako ryzyko walutowe oraz,
3. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
4. ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności oraz ryzyko systemów informatycznych),
5. ryzyko płynności i finansowania,
6. ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną wyżej wymienionych ryzyk
7. ryzyko biznesowe, w tym wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych,
8. ryzyko bancassurance,
9. ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
10. inne ryzyka zidentyfikowane przez Bank, zgodnie z „Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach.

Występujące w Banku ryzyka uznane przez Bank jako trwale istotne to: ryzyko kredytowe, rynkowe (walutowe), operacyjne, koncentracji, płynności i finansowania, stopy procentowej, biznesowe.

W stosunku do ryzyk objętych szczególnym nadzorem opracowane zostały metody ich pomiaru oraz opracowany system raportowania.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami Strategii działania Banku i podlega

corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

W Banku funkcjonują polityki w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Polityki dla w/w ryzyk stanowią odrębne procedury i podlegają okresowym przeglądom, zgodnie z zapisami „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” oraz „Procedury dokonywania przeglądów zarządczych w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”. W Banku funkcjonują następujące Polityki:

- Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka zgodności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka kredytowa (w tym polityka zarządzania ryzykiem koncentracji, rezydualnym, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie) w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka w zakresie bancassurance Banku Spółdzielczego w Pawłowicach,
- Polityka inwestycyjna w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka bezpieczeństwa informacji w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka kapitałowa w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Polityka zarządzania ładem korporacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach.

Ponadto w Banku funkcjonują dodatkowo:

- Polityka informacyjna Banku Spółdzielczego w Pawłowicach,
- Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Pawłowicach,
- Polityka i zasady powierzania wykonywania czynności z zakresu działalności bankowej podmiotom zewnętrznym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach.

„Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” zawiera cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, natomiast „Założenia do planu ekonomiczno-finansowego” definiują apetyt na ryzyko Banku, który rozumiany jest jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym. Wspomniany dokument został zatwierdzony przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku.

Uszczegółowieniem procedur, o których mowa powyżej są przyjęte przez Zarząd instrukcje zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, delegujące obowiązki na poziom poszczególnych komórek organizacyjnych. Regulacje te są na bieżąco weryfikowane, nie rzadziej niż raz w roku, zatwierdzane Uchwałą Zarządu, a także Uchwałą Rady (np. „Instrukcja Oceny Adekwatności Kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”).

Informacje zawarte w art. 435 ust. 1 lit a-d Rozporządzenia CRR, tzn. dotyczące strategii i procesów zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka; struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji na temat jej ujawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie; zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka; strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko zawierają:

- Statut Banku Spółdzielczego w Pawłowicach,
- Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,

- Strategia działania Banku Spółdzielczego w Pawłowicach na lata 2018-2020,
- Wszystkie wymienione wyżej polityki,
- Struktura i Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Pawłowicach,
- Instrukcja Oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Regulamin funkcjonowania Komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,
- Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach.

Opis procesów raportowania i pomiaru ryzyka zawierają instrukcje zarządzania poszczególnymi ryzykami. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku zawiera „Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”. Instrukcja ta definiuje częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i analiz dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 435 ust. 1 lit.e stanowi załącznik do niniejszej „Informacji (...)”.

W Banku z dokonanego pomiaru ryzyk sporządzane są raporty, które następnie są przedstawiane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej. Rada Nadzorcza ocenia skuteczność działania Zarządu mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Organem zarządzającym w Banku jest Zarząd Banku, powołany przez Radę Nadzorczą.

W roku 2020 Zarząd działał w trzyosobowym składzie. W skład Zarządu wchodzi:

1. Prezes Zarządu,
2. Wiceprezes Zarządu,
3. Członek Zarządu.

Organem nadzorującym w Banku jest Rada Nadzorcza. Wybory do Rady Nadzorczej odbyły się w czerwcu 2018 roku. Rada Nadzorcza w 2020 roku funkcjonowała w ośmioosobowym składzie.

W roku 2020 członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej nie pełnili funkcji w Zarządach i Radach Nadzorczych innych podmiotów.

Skład osobowy Zarządu Banku w trakcie 2020 roku nie uległ zmianie.

W związku z wymogami art.435 ust.2 Rozporządzenia CRR, Bank informuje, że:

1. Członkowie Zarządu pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Członkowie Rady Nadzorczej pełnią po jednym stanowisku dyrektorskim. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio w Radzie Nadzorczej lub Zarządzie) lub organach innych podmiotów.

2. Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza Banku, zgodnie z przepisami prawa, działając wg „Statutu Banku Spółdzielczego w Pawłowicach”, „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pawłowicach”, „Regulaminu działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Pawłowicach” oraz „Zasad oceny odpowiedniości Członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje”, biorąc pod uwagę wyniki oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Prezesa Zarządu powołuje Rada Nadzorcza za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.
3. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli), zgodnie z przepisami prawa, zapisami „Statutu (...)”, „Regulaminu działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pawłowicach” oraz „Procedury dokonywania ocen odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pawłowicach”, biorąc pod uwagę kwalifikację, doświadczenie i reputację kandydata.
4. W Banku obowiązują procedury dokonywania ocen odpowiedniości Członków Zarządu Banku oraz Członków Rady Nadzorczej. Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
5. W Banku z uwagi na skalę działania nie został powołany w obrębie Rady Nadzorczej oddzielny komitet ds. ryzyka.
6. Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” definiującą częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyk uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko. Podział odpowiedzialności i obowiązków poszczególnych pracowników zaangażowanych w proces zarządzania ryzykami zawiera „Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Pawłowicach”, instrukcje zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zakresy czynności.

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza, a w jej ramach powołany przez nią Komitet Audytu,
2. Zarząd Banku,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
4. Główny księgowy,
5. Komitet Kredytowy,
6. Komórka ds. ryzyk - Koordynator ds. ryzyk i analiz oraz Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz,
7. Komórka ds. monitoringu kredytowego - Koordynator ds. ryzyk i analiz oraz Zespół analityków kredytowych,
8. Komórka ds. zgodności,
9. Audyt wewnętrzny,
10. Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. Rada Nadzorcza, która sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym również nadzór nad adekwatnością i skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku. Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie

- podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje powołany przez nią Komitet Audytu, którego zasadniczym zadaniem jest m.in. monitorowanie skuteczności systemów zarządzania ryzykiem, systemów kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego”.
2. Zarząd Banku, który projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym. Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank. Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych.
 3. Prezes Zarządu, który sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym w działalności Banku.
 4. Główny Księgowy, który ma za zadanie sporządzenie informacji zarządczej w zakresie wysokości współczynników kapitałowych.
 5. Komitet Kredytowy, który uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.
 6. Komórka ds. ryzyka (Koordynator ds. ryzyk i analiz oraz Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz), która zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez jednostki Banku. Odpowiada za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórka stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko.
 7. Komórka ds. monitoringu kredytowego (Koordynator ds. ryzyk i analiz oraz Zespół analityków kredytowych), która ma za zadanie dostarczanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej niezależnych ocen jakości portfela kredytowego i działania systemu kontroli wewnętrznej w zakresie działalności kredytowej, a także rozpoznawanie i dokonywanie pomiaru ryzyka w portfelu.
 8. Komórka ds. zgodności, która ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Zadaniem komórki jest zapewnianie przestrzegania polityki zgodności.
 9. Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodności działań wszystkich jednostek i komórek z wewnętrznymi regulacjami Banku i przepisami prawa. Audyt wewnętrzny sprawuje wyodrębniona organizacyjnie komórka audytu na podstawie Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.
 10. Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:

1. Gromadzenie informacji.
2. Identyfikację i ocenę ryzyka.
3. Limitowanie ryzyka.
4. Pomiar i monitorowanie ryzyka.
5. Raportowanie.
6. Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).

Bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek/komórek organizacyjnych Banku.
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
4. Ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowanych na trzech niezależnych poziomach:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony) – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, a także działalność Komórki ds. zgodności;
- 3) poziom trzeci (trzecia linia obrony) – działalność audytu wewnętrznego.

III. FUNDUSZE WŁASNE

Uznany kapitał stanowi źródło finansowania działalności Banku i jest gwarancją jego rozwoju. Bank posiada uznany kapitał odpowiadający wymogom nadzorczym oraz dostosowany do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.

Fundusze własne Banku obliczone na dzień **31.12.2020 roku** składały się z kapitału podstawowego Tier I i wynosiły **10 816 644,75** złotych.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień **31.12.2020 roku**, zgodnie z Rozporządzeniem UE nr 575/2013 i Dyrektywą 2013/36/UE.

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2020 r.:
Uznane kapitały Banku (fundusze własne), w tym	10 816 644,75
Kapitał Tier I, w tym	10 816 644,75
Kapitał podstawowy Tier I, w tym:	10 816 644,75
fundusz zasobowy	9 556 922,41
fundusz rezerwowy	55 007,20
fundusz udziałowy	184 450,00
fundusz ogólnego ryzyka bankowego	955 000,00
skumulowane inne całkowite dochody	104 383,50
korekta regulacyjna - wartości niematerialne i prawne	--31 085,96
korekta wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	-8 032,40
Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
Kapitał Tier II	0,00
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym	48 689 515,00
z tytułu ryzyka kredytowego	42 106 365,00
z tytułu ryzyka walutowego	0,00
z tytułu ryzyka operacyjnego	6 583 150,00
Łączny współczynnik kapitałowy	22,22%
Współczynnik kapitału Tier I	22,22%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	22,22%

Na dzień **31 grudnia 2020 roku** Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

Fundusze własne Banku dla potrzeb oceny adekwatności kapitałowej składają się z kapitału Tier I, który stanowi sumę kapitału podstawowego Tier I po zastosowaniu korekt regulacyjnych. Nie identyfikuje się instrumentów kwalifikowanych do kapitału Tier II.

Fundusze własne wynoszą **10 816 644,75 zł**, co przy średnim kursie EUR ogłoszonym przez NBP w wysokości 4,6148 daje **2 343 903,26 EUR**.

IV. ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA – WYMOGI KAPITAŁOWE

Adekwatność kapitałowa stanowi odzwierciedlenie stanu, w którym wysokość posiadanych przez Bank Spółdzielczy w Pawłowicach kapitałów, w pełni zabezpiecza ostrożnościowe wymogi regulacyjne.

Bank Spółdzielczy w Pawłowicach dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jakie jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowano i wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. ICAAP, który służy utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego w prowadzonej działalności.

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego.

Bank w 2020 roku przyjmował następujące kryteria istotności:

- Ilościowe - liczone, jako udział wymogów kapitałowych z tytułu danego rodzaju ryzyka w funduszach własnych. Jako istotne określa się ryzyko, na które Bank tworzy wymogi kapitałowe na poziomie wyższym niż 2% funduszy własnych Banku.
- Jakościowe - analizowane niezależnie od kryterium ilościowego w przypadku pozostałych rodzajów ryzyka, które nie powodują wymiernych strat dla banku, nie wymagają tworzenia wymogów kapitałowych, a wymienionych w Metodyce BION, Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów oraz w Dyrektywie UE - Bank uznaje ww. ryzyka za istotne na podstawie przyjętej strategii, skali i złożoności działalności.

Mapa istotnych ryzyk opracowana na podstawie przeprowadzonej analizy istotności uwzględniającej kryteria ilościowe oraz jakościowe kształtuje się następująco:

- Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013 roku, zwanej dalej Dyrektywa, tj. ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych.
- ryzyko rynkowe, rozumiane, jako ryzyko walutowe oraz,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko operacyjne (w tym braku zgodności),
- ryzyko płynności i finansowania,
- ryzyko kapitałowe (w tym niewypłacalności),
- ryzyko biznesowe, będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania,
- ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- ryzyko wystąpienia warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej,
- inne ryzyka zidentyfikowane przez Bank, zgodnie z „Instrukcją Oceny Adekwatności Kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Wszystkie ryzyka uznane za istotne posiadają pisemne procedury wewnętrzne, zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. Ustawą Prawo Bankowe, Uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego oraz Rekomendacjami KNF. Regulacje podlegają corocznemu przeglądowi i są weryfikowane pod względem zachodzących zmian w otoczeniu wewnętrznym, jak i zewnętrznym Banku.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego uczestniczą:

- Rada Nadzorcza,
- Zarząd,
- Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie kapitałami,
- Główny Księgowy,
- Komórka ds. ryzyka,
- Audyt wewnętrzny.

Alokacja uznanych kapitałów (funduszy własnych Banku) na poszczególne ryzyka odbywa się zgodnie z zasadami Pakietu CRD IV/CRR oraz wewnętrznymi przepisami Banku, m.in. wewnętrznym procesem adekwatności kapitałowej.

Plan alokacji kapitału na 2020 rok z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka przedstawiał się następująco:

- Ryzyko kredytowe – 50% funduszy własnych,
- Ryzyko operacyjne – 10% funduszy własnych,
- Ryzyko płynności – 8% funduszy własnych,
- Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej - 10% funduszy własnych,
- Ryzyko biznesowe (wyniku finansowego) – 2% funduszy własnych,
- Ryzyko kapitałowe – 2% funduszy własnych,
- Pozostałe ryzyka – 2% funduszy własnych.

Bank stosując się do zapisów regulacji określających proces zarządzania ryzykiem spełniał wszystkie normy nadzorcze w zakresie adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej Bank w 2020 roku stosował proste metody standardowe wyznaczania wymogów kapitałowych.

WYMOGI KAPITAŁOWE:

a) Minimalne wymogi kapitałowe:

Ryzyko kredytowe – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się, jako sumę aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem, pomnożonych przez 8% kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112:

Na dzień **31.12.2020 roku** aktywa ważne liczone łącznie z pozabilansem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP ukształtowały się na poziomie **42 106 365 zł**, natomiast wymóg regulacyjny z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł **3 368 509 zł**, co stanowiło **31,14% funduszy własnych** i tym samym **62,68% funduszy alokowanych na ryzyko kredytowe** w Polityce Kapitałowej (50%).

L.p.	Klasa ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem /w zł/	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0,00	0,00
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 526 621,00	122 129,68
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0,00	0,00
4.	Ekspozycje wobec instytucji	198 380,00	15 870,40
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	4 986 570,00	398 925,60
6.	Ekspozycje detaliczne	2 400 275,00	192 022,00
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	25 459 110,00	2 036 728,80
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 697 904,00	215 832,32
9.	Ekspozycje kapitałowe	1 828 237,00	146 258,96
10.	Inne pozycje	3 009 268,00	240 741,44
Razem		42 106 365,00	3 368 509,20

Ryzyko rynkowe (walutowe) – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wyznacza się metodą standardową (8% pozycji walutowej całkowitej).

Na dzień **31.12.2020 roku** aktywa w walucie w przeliczeniu na złotówki wynosiły **1 913,43 zł**, natomiast pasywa **0,00 zł**. Różnica między aktywami, a pasywami, tj. całkowita pozycja walutowa Banku ukształtowała się na poziomie **1 913,43 zł**, co stanowiło **0,02% funduszy własnych**. Bank nie był zobligowany do tworzenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka walutowego.

Ryzyko operacyjne - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego oblicza się według metody podstawowego wskaźnika bazowego.

Na dzień **31.12.2020 roku** ekspozycja na ryzyko z tytułu ryzyka operacyjnego ukształtowała się na poziomie **6 583 150,00 zł**, natomiast wymóg regulacyjny z tytułu ryzyka operacyjnego wyniósł **526 652,00 zł**, co stanowiło **4,87% funduszy własnych**.

Ryzyko koncentracji kapitałowej – wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej, oblicza się, jako większą z liczb:

- suma kwot, o jakie poszczególne zaangażowania kapitałowe przekraczają 15% funduszy własnych,
- kwota, o jaką suma znacznych zaangażowań kapitałowych przekracza 60% funduszy własnych,

Ryzyko koncentracji zaangażowań – przekroczenie limitów określonych w art. 71 ust. 1 oraz ust. 1a – 1c ustawy Prawo bankowe oraz w art. 395 Rozporządzenia UE powoduje zakwalifikowanie kwoty tego przekroczenia do portfela handlowego.

Łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań w portfelu handlowym stanowi sumę iloczynów przekroczeń i odpowiedniego czynnika. Wysokość czynnika zależy od skali przekroczenia limitu koncentracji w stosunku do uznanych kapitałów Banku.

Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c);

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

b) Dodatkowe wymogi kapitałowe:

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku, wymienione w Dyrektywie UE:

Ryzyko kredytowe – dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyznacza się wg następujących zasad:

Bank wyodrębnia aktywa i zobowiązania pozabilansowe według wartości bilansowej, z przypisanymi wagami ryzyka 75% i więcej,

Ustalana jest nadwyżka aktywów i zobowiązań pozabilansowych z przypisanymi wagami ryzyka 75% i więcej, ponad 70% sumy aktywów według wartości bilansowej i udzielonych zobowiązań pozabilansowych,

Wyliczona zostaje średnia ważona waga ryzyka dla należności o wagach ryzyka 75% i więcej (średnia ważona jest wartością bilansową ekspozycji).

W celu wyznaczenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe, Bank stosuje wskaźnik - w wysokości 4% - dla ekspozycji o wagach ryzyka 75% i więcej, przekraczających poziom 70% udziału w sumie aktywów powiększonej o udzielone zobowiązania pozabilansowe - według wartości bilansowej, przy zastosowaniu średnioważonej wagi ryzyka dla należności o wagach ryzyka 75% i więcej.

Ryzyko rynkowe (walutowe) – dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego wyznacza się wg następujących zasad:

Badaniu podlega wymóg kapitałowy na ryzyko rynkowe wyznaczony przez Bank na przestrzeni ostatnich 6 miesięcy poprzedzających datę analizy.

Jeśli wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego na przestrzeni ostatnich 6 miesięcy nie przekroczył w żadnym z badanych miesięcy 10% posiadanych przez Bank funduszy własnych oraz jednocześnie średnia z tego okresu nie przekroczyła 5% funduszy własnych, Bank uznaje, że wymóg kapitałowy na ryzyko rynkowe wyliczony metodą podstawową jest wystarczający i nie wyznacza dodatkowego wymogu z tego tytułu.

W celu obliczenia dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko rynkowe, Bank wyznacza większą z kwot wymogu kapitałowego wyliczonego z tytułu ryzyka rynkowego metodą podstawową, w okresie ostatnich 6 miesięcy, jako:

- 1) maksymalny wymóg kapitałowy, który w okresie 6 miesięcy przekroczył 10% posiadanych przez Bank funduszy własnych,
- 2) średni wymóg kapitałowy z okresu 6 miesięcy, o ile przekroczył 5% funduszy własnych.

Ryzyko operacyjne – dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyznacza się wg następujących zasad:

Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego na ryzyko operacyjne jest regulacyjny wymóg kapitałowy, obliczony zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami wyznaczania całkowitego wymogu kapitałowego. Kapitałem regulacyjnym zabezpieczona została znaczna część ryzyka wynikająca ze skali prowadzonej przez Bank działalności.

Badaniu i ocenie podlegają koszty oraz potencjalne koszty z tytułu zdarzeń (incydentów) w ramach ryzyka operacyjnego, które wystąpiły w Banku na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy poprzedzających datę analizy.

Do ustalania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego uwzględnia się wielkość minimalnego wymogu kapitałowego ustalonego metodą wskaźnika bazowego z jednoczesnym porównaniem poniesionych kosztów, które Bank poniósł na skutek stwierdzonych zdarzeń, mających wpływ na poziom ryzyka operacyjnego.

W przypadku stwierdzenia, że ustalony minimalny (regulacyjny) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego przewyższa wysokość kosztów z tytułu zdarzeń (incydentów) poniesionych przez Bank w wyniku zdarzeń mających wpływ na poziom ryzyka operacyjnego, to w takim przypadku uważa się, że nie jest wymagany dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu tego ryzyka.

W przypadku, gdy koszty z tytułu zdarzeń (incydentów) poniesione przez Bank, powstałe w określonym przedziale czasowym przekraczają wartościowo minimalny (regulacyjny) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego, niezbędnym jest ustalenie dodatkowego wymogu kapitałowego w wysokości różnicy między kosztami faktycznie poniesionymi przez Bank, z tytułu zdarzeń mających wpływ na ryzyko operacyjne, a wartością minimalnego wymogu kapitałowego.

Ryzyko koncentracji zaangażowań kredytowych – Bank wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji wobec podmiotów z tej samej branży, koncentracji przyjętych form zabezpieczeń oraz koncentracji dużych zaangażowań. W celu wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań kredytowych Bank analizuje wykonanie limitów zaangażowań przyjętych w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach. W sytuacji, gdy jakikolwiek limit został przekroczony, Bank wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie danego ryzyka.

Bank wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu koncentracji dużych zaangażowań w przypadku przekroczenia wewnętrznego limitu odnoszącego się do sumy dużych zaangażowań (limit określony w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach). Kapitał wewnętrzny na ryzyko koncentracji dużych zaangażowań stanowi iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji dużych zaangażowań, średnioważonej wagi ryzyka dla dużych zaangażowań i wskaźnika 8%.

Bank wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na ryzyko koncentracji w ten sam sektor gospodarczy, jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji w ten sam sektor gospodarczy, średnioważonej wagi ryzyka dla wszystkich kredytów i wskaźnika 8%.

Bank wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na ryzyko koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia, jako iloczyn kwoty przekroczenia limitu koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia, średnioważonej wagi ryzyka dla wszystkich kredytów i wskaźnika 8%.

Wewnętrznym wymogiem kapitałowym na ryzyko koncentracji jest suma kwot obliczonych zgodnie z powyższymi założeniami.

Ryzyko stopy procentowej – Bank wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym. Bank ustanawia dwa limity obejmujące maksymalne wartości graniczne w ramach nadzorczego testu wartości odstających (zmian wartości ekonomicznej kapitału):

- 1) 10% funduszy własnych dla testów równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych,
- 2) 10% kapitału podstawowego Tier 1 w pozostałych przypadkach (testy scenariuszowe).

Na podstawie metod określonych w „Instrukcji pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” dokonywana jest ocena poziomu tego ryzyka, określająca poziom zmiany wartości ekonomicznej kapitału, przy założeniach:

- 1) Bank w cyklach kwartalnych przeprowadza testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka stopy procentowej, badając wpływ ich wystąpienia na poziom wartości ekonomicznej kapitału (EVE);
- 2) Stopą dyskontową wykorzystywaną do określania scenariusza bazowego jest poziom stopy publikowanej przez BPS;
- 3) Podstawą wyliczania zmian EVE jest jej wartość bazowa określona jako zdyskontowana na dzień analizy wielkość luki obliczona na bazie przepływów kapitału i odsetek zgodnych z urealnioną zapadalnością i urealnioną wymagalnością pozycji oraz ich bieżącym oprocentowaniem;
- 4) Do oceny poziomu ryzyka stopy procentowej, określonego na podstawie zmian wartości ekonomicznej kapitału w stosunku do scenariusza bazowego, Bank przeprowadza następujące scenariusze testów warunków skrajnych EVE:
 - a) I szok - równoległy wzrost;
 - b) II szok - równoległy spadek;
 - c) III gwałtowniejszy szok - spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych;
 - d) IV bardziej umiarkowany szok - wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych;
 - e) V wzrost szoku - dla stóp krótkoterminowych;
 - f) VI spadek szoku - dla stóp krótkoterminowych;
 - g) wzrost o 200 punktów bazowych;
 - h) spadek o 200 punktów bazowych.

Kapitał wewnętrzny wyznaczany jest w wysokości stanowiącej nadwyżkę zmiany wartości ekonomicznej kapitału jako wartość maksymalną z przekroczenia limitów, o których mowa w pkt 1 powyżej, w wysokości 8% tego przekroczenia.

Ryzyko płynności – w celu wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności Bank przeprowadza analizę szokowego spadku poziomu bazy depozytowej przy jednoczesnym założeniu konieczności utrzymania wartości wskaźnika udziału aktywów płynnych w aktywach ogółem na poziomie minimum 20% zgodnie z Instrukcją Oceny Adekwatności Kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach.

Jeżeli ustalony zgodnie z Instrukcją wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności jest większy niż 2%

funduszy własnych Bank tworzy dodatkowy kapitał na pokrycie tego ryzyka w pełnej kwocie ustalonej wg Instrukcji.

Ryzyko kapitałowe – wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego stanowi większa z wartości wymogu:

1) na koncentrację funduszu udziałowego,

Oceny istotności ryzyka koncentracji funduszu udziałowego, Bank dokonuje poprzez ustalenie skali udziału funduszu udziałowego w sumie kapitałów i funduszy podstawowych oraz uzupełniających posiadanych na datę analizy.

Bank uznaje, że ryzyko koncentracji funduszu udziałowego jest istotne i wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie tego ryzyka, jeżeli poziom wskaźnika udziału stanowi powyżej 30%.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy dla ryzyka koncentracji funduszu udziałowego oblicza się od nadwyżki stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznym poziomem funduszu udziałowego, a kwotą stanowiącą równowartość 30% sumy funduszy podstawowych i uzupełniających, przy zastosowaniu wagi 8%.

2) na koncentrację „dużych” pakietów udziałów,

Oceny istotności ryzyka koncentracji „dużych” pakietów udziałów Bank dokonuje poprzez ustalenie skali udziału sumy „dużych” pakietów udziałów w funduszu udziałowym posiadanych na datę analizy.

Za „duży” pakiet udziałów Bank uznaje kwotę sumy udziałów posiadanych przez jednego Członka Banku na poziomie, co najmniej 2% funduszu udziałowego.

Bank uznaje ryzyko za istotne i wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie tego ryzyka, jeżeli w Banku występują „duże” pakiety udziałów i jeżeli suma „dużych” pakietów udziałów jest większa niż 30% funduszu udziałowego.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji „dużego” pakietu udziałów, Bank oblicza, jako różnicę pomiędzy wartością „dużego” pakietu udziałów, a wartością 2% funduszu udziałowego, przy zastosowaniu wagi 8%.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu „dużych” pakietów udziałów stanowi sumę wszystkich wewnętrznych wymogów kapitałowych wyznaczonych dla każdego „dużego” pakietu udziałów odrębnie.

3) Bank traktuje również ryzyko kapitałowe, jako ryzyko stanowiące pochodną wszystkich pozostałych rodzajów ryzyka oraz kapitałów przeznaczanych na ich zabezpieczenie. W tym celu w Banku wprowadzono Kapitałowe testy warunków skrajnych, które pozwalają monitorować bezpieczeństwo kapitałowe Banku.

Ryzyko wyniku finansowego (element ryzyka biznesowego), miary ilościowe:

Ryzyko wyniku finansowego stanowi element ryzyka biznesowego. Bank dla potrzeb wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka wyniku finansowego, dokonuje analizy wielkości planowanego wyniku finansowego na dany rok według planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą, a wielkością zrealizowaną na datę analizy.

Jeżeli różnica pomiędzy wartością planowaną wyniku finansowego netto na dany rok, a zrealizowaną na datę dokonywania oceny kapitału wewnętrznego wartością wyniku finansowego netto, powiększoną o wartość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku jest dodatnia, to Bank uznaje, że ryzyko wyniku finansowego jest istotne i wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy z tego tytułu.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego tworzony jest w wysokości dodatniej różnicy pomiędzy wartością planowanego wyniku finansowego netto na dany rok, a zrealizowaną na datę analizy wielkością wyniku finansowego netto, powiększoną o wielkość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku, jeżeli różnica ta jest większa

niż 2% funduszy własnych Banku.

Ryzyko strategiczne (element ryzyka biznesowego), miary jakościowe:

Przy badaniu istotności ryzyka strategicznego, zaliczanego do ryzyk trudno mierzalnych Bank przeprowadza ocenę skali i specyfiki prowadzonej działalności bankowej w okresie poprzednich 12 miesięcy i planowanych w tym zakresie zmian na okres następnych 12 miesięcy, poprzez udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania:

- czy Bank prowadzi i zamierza prowadzić tylko tradycyjną działalność bankową?
- czy Bank nie angażował się lub nie zamierza angażować się w instrumenty finansowe o podwyższonym ryzyku (instrumenty pochodne, derywaty kredytowe, akcje, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych etc.) w skali powyżej 5% sumy bilansowej?
- czy Bank planuje trwałe funkcjonowanie w strukturze Zrzeszenia banków spółdzielczych?

Jeżeli na którekolwiek z powyższych pytań Bank udzielił odpowiedzi negatywnej „NIE”, uznaje się, że ryzyko strategiczne jest ryzykiem istotnym w warunkach jego funkcjonowania.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy obliczany jest, jako różnica (tylko o ile jest dodatnia) pomiędzy równowartością kwoty 5 mln EUR (jako minimalnego progu kapitałowego dla samodzielnego banku) przeliczoną według kursu średniego NBP obowiązującego na datę analizy a kwotą faktycznie posiadanych funduszy własnych.

Ryzyko reputacji – miary jakościowe:

Przy badaniu istotności ryzyka utraty reputacji zaliczanego do ryzyk trudno mierzalnych. Bank w zakresie oceny ryzyka reputacji przystępuje do oceny poziomu tego ryzyka, w aspekcie ustalenia dodatkowego wymogu kapitałowego w celu pokrycia tego ryzyka, w przypadku:

- wystąpienia negatywnej oceny Banku przez środki publicznego przekazu, lub z uwagi na,
- utworzenia w bezpośrednim sąsiedztwie placówki nowego Banku
- stwierdzenia negatywnych zjawisk w działalności Banku, które mogą mieć znaczenie dla wizerunku Banku przez klientów.

W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa powyżej, Bank dokonuje oceny, czy zjawiska te spowodowały odpływ depozytów przekraczających 10% bazy depozytowej i w przypadku stwierdzenia tego faktu, bank wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy. Wewnętrzny wymóg kapitałowy dla ryzyka utraty reputacji, Bank oblicza od różnicy pomiędzy wysokością odpływu bazy depozytowej, a wartością stanowiącą 10% bazy depozytowej, przy zastosowaniu wagi 8%. Jeżeli obliczony wymóg kapitałowy jest większy niż 2% funduszy własnych, Bank tworzy kapitały na pokrycie ryzyka w wysokości wyznaczonej zgodnie z powyższymi zasadami.

Ryzyko transferowe - miary jakościowe:

Przy badaniu istotności ryzyka transferowego zaliczanego do ryzyk trudno mierzalnych Bank ocenia skalę transferów zagranicznych przeprowadzanych w Banku (transferów własnych i klientowskich).

Z analizy skali transferów zagranicznych wyłącza się przelewy zagraniczne zrealizowane (otrzymane jak i wysłane) z (do) państw członkowskich Unii Europejskiej.

Uznaje się, iż skala działalności dewizowej w zakresie transferów zagranicznych Banku jest znikoma, gdy suma przelewów zagranicznych (otrzymanych i wysłanych) w miesiącu na datę analizy była niższa lub równa 10% sumy wszystkich przelewów dokonanych w Banku w ujęciu kwotowym.

Bank oblicza wysokość wewnętrznego wymogu kapitałowego na ryzyko transferowe w wysokości 8% nadwyżki ponad limit 10%.

Ocena adekwatności kapitałowej jest przeprowadzana raz na kwartał i wyniki tej oceny są raportowane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku w ramach Systemu Informacji Zarządczej, stanowiącego zintegrowany system zarządzania Bankiem.

W **2020 roku** Bank spełniał wymogi regulacyjne w zakresie adekwatności kapitałowej.

Szczegółowy opis metod stosowanych przez Bank w wyznaczaniu wymogów kapitałowych zawarty jest w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach.

Na dzień **31.12.2020 roku** Bank nie tworzył dodatkowych wymogów kapitałowych.

Rezultaty stosowanego przez instytucję wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o których mowa w art. 104 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2013/36/UE - Nie dotyczy.

V. RYZYKO KREDYTOWE

Działalność kredytowa ma podstawowe znaczenie dla stabilności funkcjonowania i dochodowości Banku. Celem podstawowym Banku jest jego rozwój poprzez przede wszystkim stabilny wzrost działalności kredytowej przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka kredytowego.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Cele szczegółowe zawarte są Polityce kredytowej i inwestycyjnej, stanowiącej uszczegółowienie Strategii.

Budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego

1. Ryzyko kredytowe w Banku wynika między innymi z koncentracji, która jest efektem ograniczenia działalności Banku do obszaru określonego w Statucie, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.
2. Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej, w odniesieniu do branż, zabezpieczeń, grup klientów, produktów itp.
3. Działalność kredytową Banku cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością, a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka.

Działania zabezpieczające

1. Działania zabezpieczające podejmowane są w dwóch podstawowych obszarach:
 - a) ryzyko pojedynczej transakcji,
 - b) ryzyko portfela.
2. Działania zabezpieczające w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji to:
 - a) wdrożenie statystycznych metod oceny zdolności kredytowej dostosowanych do charakterystyki ryzyka poszczególnych grup kredytobiorców, wykorzystujących dane statystyczne np. GUS dotyczące minimum egzystencji i socjalnego lub średniego miesięcznego wynagrodzenia także dane statystyczne pochodzące z międzybankowych baz danych.
 - b) wdrożenie metod ograniczających nadmierne zadłużanie się gospodarstw domowych, kredytowanych przez Bank.
 - c) zatwierdzenie zasad monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz zabezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów Rekomendacji „T” oraz Rekomendacji „S”,

- d) przeprowadzanie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów,
 - e) rozdzielenie funkcji związanych z bezpośrednią obsługą klienta (gromadzenie dokumentów, przygotowanie danych do analiz, sporządzanie propozycji klasyfikacji na podstawie monitoringu sytuacji klienta) od oceny ryzyka przez decydentów,
 - f) analiza wskaźnika LtV przy kredytach zabezpieczonych hipotecznie,
 - g) analiza ilościowa i jakościowa podmiotów wnoszących o kredyt.
3. Działania zabezpieczające w obszarze ryzyka portfela to:
- a) dywersyfikacja kredytów,
 - b) pozyskiwanie do współpracy klientów o dobrej sytuacji ekonomicznej, sprawdzonej reputacji, dobrze współpracujących w Banku.
 - c) tworzenie, weryfikacja i analiza wykonania limitów koncentracji i dużych ekspozycji,
 - d) dywersyfikacja ryzyka poprzez udział Banku w konsorcjach,
 - d) opracowanie systemu informacji zarządczej w zakresie działalności kredytowej, z uwzględnieniem analizy ilościowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - f) analiza rynku, w tym rynku nieruchomości,
 - g) wykorzystanie baz danych, dotyczących zadłużenia gospodarstw domowych (np. BIK).
 - h) ocena jakości portfela kredytowego oraz wskaźnika pokrycia rezerwami kredytów zagrożonych.
 - i) analiza wpływu bancassurance na ryzyko kredytowe.
4. W ramach polityki dotyczącej zabezpieczeń opisanej w Polityce kredytowej Bank zawiera politykę zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
5. W celu ograniczania skutków ryzyka Rada Nadzorcza Banku w niniejszej Strategii zatwierdza optymalny wskaźnik LtV i Dtl.
- Wskaźnik LtV – zgodnie z Rekomendacją S wydaną przez KNF, jest to wskaźnik wyrażający stosunek wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości.
- Wskaźnik Dtl - miara pozwalająca określić, jaką część dochodu kredytobiorca jest w stanie przeznaczyć na spłatę zadłużenia.

Działania organizacyjno-proceduralne

1. Bank zapewnia niezależność funkcji pomiaru ryzyka kredytowego od działalności kredytowej poprzez wprowadzenie zasady, że osoby opracowujące dane do analizy ryzyka kredytowego nie podejmują decyzji kredytowych. Ocenę ryzyka portfela przygotowuje Komórka ds. ryzyka. Decyzja kredytowa, która spowoduje przekroczenie zaangażowania wobec kredytobiorcy ponad 10 000 EUR wymaga dodatkowo opinii Komitetu Kredytowego.
2. Ryzyko kredytowe, jako najistotniejszy rodzaj ryzyka w Banku podlega nadzorowi ze strony Prezesa Zarządu. Natomiast nadzór nad działalnością kredytową sprawuje Wiceprezes Zarządu, co zapewnia rozdzielenie funkcji oceny ryzyka od działalności operacyjnej, która to ryzyko generuje na poziomie Zarządu.
3. W Banku funkcjonują regulacje wewnętrzne obejmujące zasady zarządzania ryzykiem kredytowym, które podlegają okresowej weryfikacji.
4. Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym są poddawane okresowej ocenie w ramach audytu wewnętrznego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, testowania sprawowanego przez Departament Kontroli BPS S.A., na podstawie odrębnie zawartych umów oraz przez pracowników Banku.
5. Akceptowalny poziom ryzyka kredytowego (apetyt na ryzyko), w tym ryzyka DEK oraz EKZH został określony w Założeniach do planu ekonomiczno-finansowego będącego uszczegółowieniem Strategii działania Banku oraz w Polityce kapitałowej Banku.

Zarząd w Instrukcji zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach określa kluczowe obszary zarządzania ryzykiem kredytowym, które poddaje monitorowaniu.

Definicja pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości:

- ekspozycje przeterminowane - Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie,
- ekspozycje o utraconej jakości (zagrożone) - należności poniżej standardu, wątpliwe, stracone zgodnie z kryteriami określonymi w RMF w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. oraz w „Instrukcji monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego określa „Instrukcja monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Bank tworzy rezerwy celowe, w odniesieniu do ekspozycji kredytowych, zaliczając je odpowiednio do:

1. kategorii "normalnych" - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
2. kategorii "pod obserwacją",
3. ekspozycji "zagrożonych" - w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwych" i "straconych".

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii "normalne", tworzy się w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego 1,5 % podstawy tworzenia rezerw celowych. Bank stosuje w tym zakresie pomniejszenie o 25 % kwoty rezerwy na ryzyko ogólne.

Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii "pod obserwacją", "poniżej standardu", "wątpliwe" i "stracone" tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:

1. 1,5% - w przypadku kategorii "pod obserwacją", Bank stosuje w tym zakresie pomniejszenie o 25% kwoty rezerwy na ryzyko ogólne,
2. 20% - w przypadku kategorii "poniżej standardu",
3. 50% - w przypadku kategorii "wątpliwe",
4. 100% - w przypadku kategorii "stracone".

Rezerwy celowe tworzy się, aktualizuje co do wysokości oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów Bank tworzy odpisy aktualizujące od części ekspozycji innej niż kapitał.

Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych - kryteria klasyfikacji ekspozycji kredytowych

Ekspozycje kredytowe klasyfikuje się na podstawie:

1. kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do
 - a) ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
2. dwóch niezależnych od siebie kryteriów,
 - a) terminowości spłaty kapitału lub odsetek,
 - b) sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych.

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta

Ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, prowadzącego pełną lub uproszczoną sprawozdawczość finansową, przeprowadza się zgodnie z obowiązującymi w Banku przepisami, w oparciu o ocenę mierników ilościowych oraz ocenę mierników jakościowych.

Ocenę mierników ilościowych klienta przeprowadza się dokonując indywidualnej analizy wpływu poszczególnych mierników na jego sytuację ekonomiczno-finansową.

W przypadku, gdy w ocenie Banku, wartość mierników nie uwzględnia specyfiki prowadzonej przez klienta działalności, Bank może przy dokonywaniu oceny klienta porównać wartości mierników obliczonych dla klienta z ich poziomem właściwym dla danej działalności; dotyczy to w szczególności mierników określających płynność i rotację.

Ocenę jakościową klienta, który jest klientem prowadzącym pełną lub uproszczoną sprawozdawczość finansową, przeprowadza się na podstawie oceny mierników jakościowych.

Ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, którym jest jednostka samorządu terytorialnego, przeprowadza się zgodnie z obowiązującymi w Banku przepisami, stosując w szczególności mierniki ilościowe.

Ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, który rozlicza podatek rolny lub podatek dochodowy w formie ryczałtu bądź karty podatkowej, przeprowadza się zgodnie z obowiązującymi w Banku przepisami, w oparciu o indywidualną analizę ilościową i jakościową oraz ocenę wpływu poszczególnych mierników na jego sytuację ekonomiczno-finansową, wykorzystując mierniki.

Podstawa tworzenia rezerw celowych

Podstawę tworzenia rezerw celowych stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia utworzonych rezerw celowych, ale z uwzględnieniem przewidywanej w związku z restrukturyzacją zadłużenia kwoty umorzenia części ekspozycji kredytowej.

W przypadku, gdy Bank posiada wobec dłużnika ekspozycje kredytowe stanowiące zarówno należności bilansowe, jak i udzielone zobowiązania pozabilansowe, jeżeli warunki umowy nie stanowią inaczej, posiadane zabezpieczenia uwzględnia się w pierwszej kolejności w ustalaniu podstawy tworzenia rezerwy celowej na należności bilansowe.

Przegląd i klasyfikacja ekspozycji kredytowych

Przeglądów i klasyfikacji ekspozycji kredytowych dokonuje się według danych aktualnych na dzień przeprowadzania klasyfikacji.

Bank dokonuje przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych na koniec każdego kwartału za wyjątkiem ekspozycji kredytowych, gdzie ekspozycja jest zaklasyfikowana do kategorii „normalne” i kwota ekspozycji łącznie z innymi ekspozycjami Banku wobec tego podmiotu nie przekracza 5% funduszy własnych Banku.

Dokonując klasyfikacji podmiotu Bank bierze pod uwagę sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika i terminowość spłat rat kapitałowych i odsetek.

Opóźnienie w spłacie części należnej raty kapitałowej lub odsetkowej, w kwocie nieprzekraczającej 200,00 zł, nie wymaga przeklasyfikowania ekspozycji kredytowej do wyższej kategorii ryzyka.

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych

Ekspozycje kredytowe wobec:

1. pożyczek i kredytów detalicznych klasyfikuje się do kategorii ryzyka „normalne”, „stracone”.
2. pożyczek i kredytów mieszkaniowych oraz pożyczek i kredytów hipotecznych klasyfikuje się do kategorii ryzyka „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”.
3. klientów prowadzących pełną lub uproszczoną sprawozdawczość klasyfikuje się do kategorii ryzyka „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”.
4. jednostek samorządu terytorialnego klasyfikuje się do następujących kategorii ryzyka „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”.

5. klientów, którzy rozliczają podatek rolny lub podatek dochodowy w formie ryczałtu bądź karty podatkowej, klasyfikuje się do kategorii ryzyka „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu” „wątpliwe”, „stracone”.

Zabezpieczenia pomniejszające podstawę tworzenia rezerw celowych.

Wycena prawnych zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących wykonywana jest w terminach przewidzianych dla przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych. Bank koryguje wysokość rezerwy celowej i odpisu aktualizującego zgodnie z aktualną wartością zabezpieczenia oraz limitem pomniejszeń ekspozycji kredytowych wynikających z okresu opóźnienia w spłacie .

Bank stosuje zasady pomniejszania podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589 z późn. zm.).

Tryb tworzenia, aktualizacji, rozwiązywania oraz zmiany klasyfikacji rezerw celowych

Rezerwy celowe tworzy się, aktualizuje co do wysokości oraz rozwiązuje najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych. Rezerwy celowe tworzy się w ciężar kosztów.

Rezerwy celowe rozwiązuje się po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia.

Rezerwę celową zmniejsza się odpowiednio do:

1. zmniejszenia się kwoty ekspozycji kredytowej;
2. zmiany kategorii ekspozycji kredytowej na kategorię o niższym stopniu ryzyka w wyniku dokonanej klasyfikacji;
3. wzrostu wartości zabezpieczenia pomniejszającego podstawę tworzenia rezerw celowych;
4. wzrostu wartości rezerwy na ryzyko ogólne.

Zmniejszenia dokonuje się po terminie wydania odpowiedniej decyzji, nie później jednak niż w terminie najbliższej klasyfikacji.

Ekspozycje kredytowe stanowiące należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne odpisuje się w ciężar utworzonych na nie rezerw celowych.

Ekspozycje kredytowe, z wyłączeniem zobowiązań pozabilansowych lub inne aktywa umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają uprzednio utworzone rezerwy, w kwocie umorzonej, przedawnionej lub nieściągalnej.

Odpowiedzialność za monitorowanie i dokonywanie klasyfikacji ekspozycji kredytowych

Za monitorowanie poszczególnych ekspozycji kredytowych i ich cykliczną ocenę oraz dokonywanie przeglądów zabezpieczeń, o które pomniejszono podstawę tworzenia rezerw celowych, odpowiedzialny jest Koordynator ds. ryzyk i analiz, Analityk Kredytowy oraz Zespół Kredytów, a wyniki klasyfikacji przekazuje się do akceptacji Zarządowi Banku.

1. Łączna wartość ekspozycji na dzień **31.12.2020 roku** wyniosła: **50 873 059,80 zł**, natomiast na dzień **31.12.2019 roku** **42 838 568,00 zł**, z tego średnia **46 855 813,90 zł**.
2. Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach – nie dotyczy.

Bank prowadzi działalność lokalnie, brak ekspozycji poza granicami Polski.

3. Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla ekspozycji kredytowych z podziałem na sektory ekspozycji (w tys. zł)

	do 1m.	1-3 m.	3-6 m.	6-1 r.	1-3 lat	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	pow.20 lat	Razem
bilansowe:	893	2 927	2 993	6 171	9 254	8 750	14 903	4 436	546	50 873
sekt. niefinansowego	892	2 820	2 885	5 954	7 743	5 503	12 743	4 436	546	43 522
sekt. samorząd.	1	107	108	217	1 511	3 247	2 160	0	0	7 351

Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta na dzień 31.12.2020 przedstawia poniższa tabela:

Sektor gospodarki	Ogółem	Udział w funduszach	Ogółem + PZB	Udział w funduszach	pod obserwacją	Kredyty zagrożone	poniżej standardu	wątpliwe	stracone	Udział
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14 488 294,77	133,79	16 824 477,97	155,36	0,00	150 000,00	0,00	0,00	150 000,00	1,04
Górnictwo i wydobywanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Przetwórstwo przemysłowe	1 921 629,08	17,74	2 813 482,14	25,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wytwarzanie i zaopatrywanie w en. elektryczną, gaz, parę wodną, wodę i powietrze	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Budownictwo	3 118 310,36	28,79	5 433 386,90	50,17	0,00	483 302,36	0,00	0,00	483 302,36	15,50
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych	4 298 957,41	39,70	4 312 114,00	39,82	0,00	627 478,41	627 478,41	0,00	0,00	14,60
Transport i gospodarka magazynowa	187 295,00	1,73	237 295,00	2,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	3 924 209,34	36,24	4 028 436,00	37,20	0,00	1 488 475,00	0,00	0,00	1 488 475,00	37,93
Informacja i komunikacja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	120 224,00	1,11	120 224,00	1,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3 283 409,12	30,32	3 283 409,12	30,32	0,00	692 139,12	692 139,12	0,00	0,00	21,08
Działalność profesjonalna, naukowa, techniczna	54 880,23	0,51	59 107,31	0,55	0,00	49 107,31	0,00	0,00	49 107,31	89,48
Usługi administrowania i działalność wspierająca	1 262 430,15	11,66	2 750 490,28	25,40	0,00	563 001,00	563 001,00	0,00	0,00	44,60
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	7 352 664,00	67,89	7 912 664,00	73,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Edukacja	199 179,98	1,84	199 179,98	1,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	0,00	0,00	40 000,00	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	941 280,00	8,69	941 280,00	8,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pozostała działalność usługowa	32 604,00	0,30	32 604,00	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osoby fizyczne	9 687 692,36	89,46	10 213 972,00	94,32	0,00	57 471,11	0,00	0,00	57 471,11	0,59
Obligo	50 873 059,80	469,76	59 202 122,70	546,67	0,00	4 110 974,31	1 882 618,53	0,00	2 228 355,78	8,08

4. Dla potrzeb naliczenia odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii „normalnej”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe”, lub „stracone”, stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz zasady określone w procedurze wewnętrznej w sprawie tworzenia rezerw celowych.

Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych i odpisów aktualizujących (zgodnie z Rachunkiem Zysków i Strat):

Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na odsetki	Wartość
Utworzone rezerwy celowe i odpisy aktualizujące, w tym:	1 509 781,90
1. Na należności	1 026 842,60
2. Na zobowiązania pozabilansowe	482 939,30
3. Z tytułu tworzonych funduszy	-
4. Pozostałe	-
Rozwiązanie rezerw celowych i odpisów aktualizujących	1 168 326,63
1. Na należności	652 810,68
2. Na zobowiązania pozabilansowe	515 515,95
3. Pozostałe	-
Różnica wartości rezerw celowych i odpisów aktualizujących na odsetki	341 455,27

5. Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym - nie dotyczy. Bank prowadzi działalność lokalnie, brak ekspozycji poza granicami Polski.
6. **Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych i odpisów aktualizujących na odsetki**

TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
1. Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	1 543 862,06	1 624 245,19	-	1 398 618,14	1 769 489,11	1 769 489,11
- w sytuacji normalnej	-	-	-	-	-	-
- poniżej standardu	176 992,43	719 491,55	-	610 172,80	286 311,18	286 311,18
- wątpliwe	740 313,27	127,81	-	740 441,08	-	-
- stracone	626 556,36	904 625,83	-	48 004,26	1 483 177,93	1 483 177,93
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	-	-	-	-	-	-
RAZEM:	1 543 862,06	1 624 245,19	-	1 398 618,14	1 769 489,11	1 769 489,11

TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan odpisów na koniec roku obrotowego:
1. Odpisy aktualizujące na odsetki od należności od sektora niefinansowego, w tym:	312 465,71	211 665,96	-	64 239,22	459 892,45
- w sytuacji normalnej	-	-	-	-	-
- poniżej standardu	381,04	2 058,05	-	2 189,34	249,75
- wątpliwe	32 244,63	10 809,63	-	43 054,26	-
- stracone	279 840,04	198 798,28	-	18 995,62	459 642,70
2. Odpisy aktualizujące na odsetki od należności sektora budżetowego	-	-	-	-	-
RAZEM:	312 465,71	211 665,96	-	64 239,22	459 892,45

7. Aktywa wolne obciążeń (art., 443 CRR)

Formularz A - Aktywa obciążone i aktywa nieobciążone					
Wyszczególnienie		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji zgłaszającej			148 301 192	
030	Instrumenty kapitałowe			920 067	
040	Dłużne papiery wartościowe			39 137 921	
120	Inne aktywa			108 243 204	
Formularz B - Otrzymane zabezpieczenia					
Wyszczególnienie		Wartość nominalna otrzymanego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Nieobciążone		
			Wartość nominalna otrzymanego zabezpieczenia lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych, które mogą zostać obciążone		
		010	030		
130	Zabezpieczenie otrzymane przez instytucję sprawozdającą		36 951 664		
250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe				
Formularz C - Źródła obciążenia					
		Odpowiadające im zobowiązania, zobowiązania warunkowe lub, papiery wartościowe stanowiące przedmiot udzielonej pożyczki		Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych				
Formularz D - Dołączone informacje opisowe					

VI. RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne definiowane jest przez Bank jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych obejmujących także ryzyko prawne. Zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego do ryzyka operacyjnego zalicza się ryzyko prawne, natomiast nie obejmuje ono ryzyka reputacji oraz ryzyka strategicznego, które związane jest z ryzykiem biznesowym. Zgodnie z wytycznymi EUNB (CEBS) ryzyko operacyjne obejmuje także ryzyko IT oraz ryzyko braku zgodności.

Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały zawarte w „Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”, w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”. Przyjęte cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały określone w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
3. identyfikacja i analiza procesów, prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności), a także rejestru zewnętrznych incydentów ryzyka operacyjnego, analiza KRI, samoocena, mapa ryzyka,
4. określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
5. zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat

danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,

6. zarządzanie kadrami,
7. weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi,
8. przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały zawarte w „Regulaminie funkcjonowania Komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” oraz w „Polityce zgodności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Zasady i tryb postępowania przy korzystaniu z zasobów systemu informatycznego i informacji zostały zawarte w „Instrukcji bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” oraz w „Polityce bezpieczeństwa informacji w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach,,.

Procedura normująca zasady zarządzania ryzykiem powierzania wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym to „Polityka i zasady powierzania wykonywania czynności z zakresu działalności bankowej podmiotom zewnętrznym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą: akty normatywne opisujące ten system, struktura organizacyjna, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz informacje o incydentach i zdarzeniach zaistniałych w obszarze wymienionego ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie, kontrolę oraz redukowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Organami statutowymi nadzorującymi zarządzanie ryzykiem operacyjnym są Rada Nadzorcza oraz Zarząd Banku.

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane poprzez prawidłową rejestrację zdarzeń operacyjnych i strat oraz mapę ryzyka. W ocenie ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje Kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI).

Bank przyjął następujące wskaźniki KRI:

- KRI 1) Ilość stornowanych transakcji
- KRI 2) Ilość realizowanych transakcji kasowych
- KRI 3) Ilość nowo udzielanych kredytów
- KRI 4) Ilość nowych rachunków
- KRI 5) Zaangażowanie depozytów w akcję kredytową
- KRI 6) Ilość nowych rachunków depozytowych
- KRI 7) Wskaźnik rotacji rocznej w Banku
- KRI 8) Awaria łącza - przestój systemu finansowo-księgowego
- KRI 9) Brak prądu - przestój systemu finansowo-księgowego
- KRI 10) Brak prądu - przestój bankomatu
- KRI 11) Przestój pracy bankomatu na skutek awarii sprzętu
- KRI 12) Wiek serwerów strategicznych
- KRI 13) Brak dostępu do bankowości elektronicznej

W ramach klasyfikacji działalności Bank stosuje następujące linie biznesowe:

- bankowość detaliczna,
- bankowość komercyjna,
- płatności i rozliczenia.

Wyniki analiz ryzyka operacyjnego prezentowane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej w cyklach kwartalnych.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego **na rok 2020** wyliczony został metodą wskaźnika bazowego, zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu 575/2013 UE. Oszacowany wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyniósł **541 098,87 zł**, podczas gdy wartość zaewidencjonowanych strat brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego wyniosła **115 149,49 zł**, co stanowi wykorzystanie na poziomie **21,28%**.

Suma strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w **2020 roku** w podziale na rodzaje zdarzeń i kategorii zdarzeń w ramach rodzaju podane są w poniższej tabeli.

Rodzaje zdarzeń operacyjnych	Kategorie zdarzeń w ramach rodzajów zdarzeń	Ilość zdarzeń w roku 2020 w ramach danej kategorii	Suma strat brutto odnotowanych w roku 2020 (w zł)
Oszustwa wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0	0,00
	Kradzież i oszustwo	0	0,00
Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	1	12,94
	Bezpieczeństwo systemów	0	0,00
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	37	94 168,84
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0,00
	Podziały i dyskryminacja	0	0,00
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów. ujawnianie informacji o klientach. zobowiązania względem klientów	0	0,00
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0	0,00
	Wady produktów	0	0,00
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0,00
	Usługi doradcze	0	0,00
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	0	0,00
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	34	14 411,01
Wykonywanie transakcji. dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu. wykonywanie. rozliczanie i obsługa transakcji	976	6 361,93
	Monitorowanie i sprawozdawczość	2	10,90
	Napływ i dokumentacja klientów	0	0,00
	Zarządzanie rachunkami klientów	0	0,00
	Kontrahenci niebędący klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	348	183,87
	Sprzedawcy i dostawcy	0	0,00
	SUMA	1398	115 149,49

Według stanu na **31.12.2020 roku** (narastająco za 2020 r.) koszty ryzyka braku zgodności wyniosły **100 738,48 zł** i zostały wyliczone jako różnica między sumą kosztów ryzyka operacyjnego pomniejszona o koszty zdarzeń zarejestrowanych w kategorii 5 i 6 w Rejestrze ryzyka operacyjnego.

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

Wszystkie ponoszone przez Bank straty finansowe na przestrzeni **2020 roku** były na poziomie niskim. tzn., że strata finansowa dla poszczególnych zdarzeń nie przekroczyła 1% funduszy własnych. Wszystkie istotne zdarzenia operacyjne podlegają wnikliwej ocenie i analizie. Bank na bieżąco podejmuje działania wyjaśniające zaistniałego zdarzenia oraz zabezpieczające przed powtórzeniem się podobnych zdarzeń w przyszłości.

Działania mitygujące podjęte w celu uniknięcia strat w przyszłości to przede wszystkim bieżące szkolenia dla pracowników Banku, utrzymywanie infrastruktury teleinformatycznej Banku na wysokim poziomie (ochrona antyspamowa, antywirusowa i antywłamaniowa, firewall), kontrola wewnętrzna, windykacja należności, plany awaryjne, zakup sprzętu technicznego i informatycznego, umowy ubezpieczenia majątkowego oraz przeprowadzanie regularnych konserwacji sprzętów i urządzeń.

Na przestrzeni **2020 roku** nie wystąpiły żadne zdarzenia, które mogłyby mieć bezpośredni wpływ na zmianę profilu ryzyka. W oparciu o analizę rejestru można stwierdzić, że procesy jak i zdarzenia występujące podczas działania Banku są przez Bank znane i zidentyfikowane w związku, z czym można stwierdzić, że są bezpieczne.

Narażenie Banku na ryzyko operacyjne w **2020 roku** było umiarkowane i nie zagrażało sytuacji finansowo-ekonomicznej Banku. Skuteczny system zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujący m.in. stałe monitorowanie i pomiar powoduje, że od dłuższego czasu ryzyko to utrzymuje się na niezmiennym poziomie.

VII. RYZYKO PŁYNNOCI

Zasady zarządzania ryzykiem płynności zostały zawarte w „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” oraz w” Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”. Przyjęte cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem płynności zostały określone w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Płynność w Banku to zdolność do terminowego regulowania zobowiązań oraz zdolność do pozyskania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów, zdolność do generowania przez Bank dodatniego salda przepływów gotówkowych w określonym horyzoncie czasowym.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych i rolników oraz utrzymanie wszystkich wskaźników płynnościowych na bezpiecznych poziomach.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
2. podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
3. utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. tj. poprzez:

- a) codzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych oraz stopnia wykorzystania obowiązujących w tym zakresie limitów,
- b) codzienną kontrolę środków na rachunkach nostro umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków, badanie płynności śróddziennej,
- c) wyznaczanie osadu we wkładach deponowanych przez Klientów,
- d) kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku w ramach potrzeb, dokonując zasileń bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- e) analizę stopnia zrywalności depozytów terminowych i wcześniejszych spłat kredytów,
- f) analizę wskaźników stabilności bazy depozytowej.

Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są przez Zespół zarządzania ryzykami i analiz/ Koordynatora ds.ryzyk i analiz:

- a) codziennie do Głównego Księgowego lub Członka Zarządu/Prezesa Zarządu w zakresie kształtowania się nadzorczych norm płynności, płynności natychmiastowej oraz wskaźnika LCR.
- b) co miesiąc Zarządowi Banku - analizę ryzyka płynności, która zawiera pełne dane z pomiaru ryzyka płynności oraz co kwartał raport dotyczący ryzyk bankowych i oceny adekwatności kapitałowej (w tym ryzyka płynności).
- c) kwartalnie Radzie Nadzorczej Banku - raport dotyczący oceny ryzyk bankowych i oceny adekwatności kapitałowej (w tym ryzyka płynności).

Poziom nadzorczych miar płynności w **2020 roku** kształtował się na bezpiecznym poziomie, znacznie wyższym aniżeli zalecane minimum. Zarówno płynność krótkoterminowa jak i długoterminowa były niezagrożone. Wartości miar na dzień **31.12.2020 roku** przedstawiały się następująco (w zł):

NADZORCZE MIARY PŁYNNOSCI		Wartość minimalna	Wartość
M1	$((A1+A2) / B6)$ Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	0,20	0,47
M2	$(B1/B5)$ Współczynnik pokrycia aktywów niepięlnych funduszami własnymi	1,00	3,67

Wielkość zgromadzonych w Banku środków w przekroju podmiotowym kształtowała się następująco:

Baza depozytowa Banku	Wartość na 31.12.2020 r.
Depozyty osób fizycznych, w tym:	70 652 012,38
* a'vista	41 904 852,11
* terminowe	28 747 160,27
Depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych, w tym:	25 765 039,00
* a'vista	24 473 832,56
* terminowe	1 291 206,44
SUMA (bez budżetu)	96 417 051,38
Depozyty budżetu, w tym:	39 057 049,44
* a'vista	39 057 049,44
* terminowe	0,00
SUMA (z budżetem)	135 474 100,82

W podmiotowej strukturze finansowania dominują depozyty osób fizycznych, struktura produktowa natomiast wskazuje na przewagę depozytów terminowych.

Depozyty stabilne na dzień **31 grudnia 2020 roku** stanowiły **60,41%** bazy depozytowej. W poszczególnych grupach podmiotowych udział ten kształtował się:

Grupa podmiotowa	Wartość	Udział w depozytach stabilnych
Depozyty a'vista osób fizycznych	36 425 122,22	44,51
Depozyty terminowe osób fizycznych	25 669 661,77	31,37
Depozyty a'vista pozostałych podm. niefinansowych	18 813 965,09	22,99
Depozyty terminowe pozostałych podm. niefinansowych	927 968,12	1,13
RAZEM	81 836 717,20	100,00

Bank w cyklach miesięcznych analizuje kształtowanie wskaźników urealnionej luki płynności finansowej. W poszczególnych przedziałach czasowych odnotowano wartości:

Podokres płynności	Skumulowana luka płynności (wraz z PZB) na dzień 31 grudnia 2020 r.
Płynność bieżąca	
a'vista	-46 613 070,38
1-7 dni	14 583 732,31
Płynność krótkoterminowa	
powyżej 7 dni - 1 miesiąc	40 548 916,50
Płynność średnioterminowa	
1-3 miesięcy	4 729 139,04
powyżej 3-6 miesięcy	-1 820 119,58
powyżej 6-12 miesięcy	-5 633 059,08
Płynność długoterminowa	
powyżej 1-3 lat	202 027,57
powyżej 3-5 lat	418 635,18
powyżej 5-10 lat	9 733 802,21
powyżej 10-20 lat	-5 473 405,01
powyżej 20 lat	-17 486 036,54

Bank zgodnie z wytycznymi określonymi w Rozporządzeniu 575/2013 jak również w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji 2015/61 na każdy dzień sprawozdawczy wyznacza i monitoruje poziom wskaźnika pokrycia wpływów netto LCR. Odnotowana na datę **31 grudnia 2020 roku** wartość wskaźnika wyniosła **233,72%** i znacznie przewyższała poziom minimalny, co korzystnie świadczy o sytuacji płynnościowej Banku.

Poziom nadwyżki płynności, którą stanowią wysokiej jakości, nieobciążone aktywa płynne stanowiące zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych, na datę **31 grudnia 2020 roku** - nadwyżka posiadanych środków ponad prognozowany wpływ depozytów wynosi **42 912 tys. zł.** /horyzont czasowy do 1 miesiąca/.

Ryzyko płynności podlega bieżącemu monitorowaniu. Bank przeprowadza szereg testów warunków skrajnych. Wyniki przeprowadzonych analiz ryzyka oraz testów przedkładane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej w formie raportów w okresach miesięcznych oraz kwartalnych. W Banku monitorowane jest wykonanie wewnętrznych limitów, stopień dywersyfikacji źródeł finansowania, analizowane są wyniki testów warunków skrajnych, przeprowadzane testy planów awaryjnych.

VIII. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej zostały zawarte w „Instrukcji pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” oraz w „Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”. Przyjęte cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zostały określone w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Przez pojęcie ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym należy rozumieć obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów, jak i wartości ekonomicznej, wynikające ze zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym obejmuje: ryzyko luki (niedopasowania), ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta.

Celem polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. W związku z tym Bank identyfikuje podstawowe zagrożenia związane z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych a przez to na zmiany przychodów i kosztów.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz zmian ekonomicznej wartości kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

Analizy ryzyka stopy procentowej wykazują, iż największy wpływ na zmianę wyniku odsetkowego w Banku ma ryzyko przeszacowania oraz ryzyko bazowe.

W celu zapewnienia realizacji wyniku z tytułu odsetek, założonego w planie ekonomiczno-finansowym, Bank zmienia swoje narażenie na ryzyko stopy procentowej za pomocą określonych metod tj.:

1. inwestowania,
2. kredytowania,
3. finansowania zewnętrznego,
4. ustalania oprocentowania,
5. zarządzaniem terminami zapadalności/wymagalności oraz przeszacowania różnych portfeli.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki analiz przekazywane są:

- a) co miesiąc Zarządowi Banku,
- b) kwartalnie Radzie Nadzorczej Banku.

Do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank stosuje:

- a. metodę luki przeszacowania;
- b. metodę zmiany wyniku odsetkowego;
- c. wyznaczanie miary zmiany wartości ekonomicznej.

Na dzień **31.12.2020 roku** wysokość luki w Banku kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	LUKA ZWYKŁA
1 dzień	8 490 948,11
1 dzień - 7 dni	19 806 709,71
7 dni - 1 m-c	30 757 943,62
1 m-c - 3 m-cy	-62 575 365,01
3 m-ce - 6 m-cy	10 416 187,71
6 m-cy - 9 m-cy	-726 866,59
9 m-cy - 12 m-cy	-1 353 309,38
12 m-cy - 18 m-cy	-251 596,98
18 m-cy - 2 lata	-112 008,80
2 lata - 3 lata	544 406,53
3 lata - 4 lata	600 572,37
4 lata - 5 lat	2 367 682,48
Razem	7 965 303,77

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, wyliczając poziom poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej przy zaistnieniu następujących warunków skrajnych:

- +/-200 punktów bazowych w przypadku analizy luki terminów przeszacowania stopy procentowej,
- 35 punktów bazowych w przypadku analizy luki ryzyka bazowego,
- wpływ nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 p.b. na wartość ekonomiczną kapitału,
- wpływ scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału w ramach standardowego testu wartości odstających.

Wyniki testów na dzień **31.12.2020 roku**:

- przy spadku stóp procentowych o 200 p.b.(test najbardziej negatywny) potencjalna zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy wyniosłaby **-1 188 077,70 zł**, co stanowiło **10,97%** uznanych łącznych kapitałów (ryzyko przeszacowania),
- przy zmianie stóp procentowych w wysokości 35 p.b. potencjalna zmiana wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy wyniosłaby **598 715,61 zł**, co stanowiło **5,53%** uznanych łącznych kapitałów (ryzyko bazowe),
- wpływ nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o 200 p.b. na wartość ekonomiczną kapitału wyniosłby **-330 125,33 zł**, co stanowi **3,05%** uznanych łącznych kapitałów (test najbardziej negatywny),
- wpływ scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału w scenariuszu najbardziej negatywnym wynosiłby **-412 656,64 zł**, co stanowi **3,81%** uznanych łącznych kapitałów.

IX. RYZYKO WALUTOWE

Zasady zarządzania ryzykiem walutowym zostały zawarte w „Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach” oraz w” Polityce zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”. Przyjęte cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym zostały określone w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Ryzyko walutowe jest definiowane, jako niebezpieczeństwo pogorszenia się sytuacji finansowej Banku wskutek niekorzystnej zmiany kursu walutowego. W szczególności jest ono związane z:

- niedopasowaniem odpowiednich pozycji aktywów i pasywów Banku, których wartość wyrażona jest w walucie obcej,
- zawartymi transakcjami, tj. zmianą kursu walutowego między dniem zawarcia transakcji, a dniem, w którym otrzymywana jest płatność (ryzyko kursowe),
- wzrostem innych ryzyk w wyniku zmiany poziomu kursu walutowego.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym Banku jest utrzymanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe oraz na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.

W celu ograniczenia ryzyka walutowego w Banku wynikającego z utrzymywania pozycji w walutach obcych, wprowadzono:

- 1) limit pozycji walutowej całkowitej Banku (LPC),
- 2) limit pozycji netto w każdej walucie obcej oddzielnie (LN),
- 3) limit wartości zagrożonej dla portfela pozycji walutowych (LVAR).

Do monitorowania wykorzystania limitów LVAR w trybie dekadowym, oraz LPC i LN w trybie dziennym zobowiązana jest Komórka ds. ryzyk. Wyniki analiz przedstawiane są Głównemu Księgowemu lub Członkowi Zarządu.

Ponadto Komórka ds. ryzyk dokonuje pomiaru ryzyka walutowego z miesięczną częstotliwością dla Zarządu oraz kwartalnie dla Rady Nadzorczej.

Na dzień **31.12.2020 roku** wykorzystanie limitów kształtowało się jak w poniższym zestawieniu:

Rodzaj limitu	Wartość pozycji na 31.12.2020 r:	Wykorzystanie limitu
LN EUR	Wartość pozycji indywidualnej: 414,63	2,76 %
LPC	Wartość pozycji całkowitej: 1 913,43	2,52 %
LVAR	Wartość VAR: 18	4,16 %

X. RYZYKO BIZNESOWE

Ryzyko biznesowe jest rozumiane, jako ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzykiem biznesowym Bank zarządza opracowując plan ekonomiczno-finansowy, w którym uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym.

Podstawowe założenia zarządzania ryzykiem biznesowym zostały określone w „Instrukcji procesu planowania w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”, natomiast cele strategiczne w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej. Cel ten jest realizowany poprzez podejmowanie nowych inicjatyw biznesowych, obejmujących podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. planowanie działalności handlowej – strategii biznesowej,
2. podejmowanie działań zmierzających do realizacji wyznaczonej strategii biznesowej, określonych w Strategii działania Banku,
3. odpowiednie kształtowanie marż, w celu uzyskania planowanego wyniku odsetkowego,
4. odpowiednie kształtowanie kosztów i przychodów Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wyniku finansowego,
5. zarządzanie ryzykiem bankowym,

6. analizę czynników mogących mieć niekorzystny wpływ na realizację planu (ryzyko biznesowe).

Istotnym elementem ryzyka biznesowego, w tym ryzyka wyniku finansowego jest planowanie. Bank opracowując plan ekonomiczno-finansowy uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym.

Raportowanie obszaru ryzyka biznesowego odbywa się w cyklach kwartalnych i podlega przedstawieniu Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej. Analiza ta zawiera informację o realizacji planu finansowego oraz wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych ryzyka biznesowego.

XI. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM

1. Bank Spółdzielczy w Pawłowicach na dzień **31.12.2020 roku** był zaangażowany w ekspozycje kapitałowe, których nabycie było zgodne z założeniami strategii inwestycyjnej i stanowiło realizację jego celów strategicznych.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1.	Akcje BPS SA	0,00	915 066,70
2.	Udziały i wpisy do IPS	0,00	5 000,00
Razem		0,00	920 066,70

Wyżej wymienione papiery kapitałowe nie zostały zakupione w celu osiągnięcia zysków kapitałowych. Celem zakupu było dokapitalizowanie podmiotu i wzmocnienie współpracy biznesowej.

Posiadane ekspozycje kapitałowe w całości sklasyfikowano do portfela bankowego.

Strategiczny cel angażowania się Banku w instrumenty kapitałowe wiąże się z prowadzoną działalnością bankową, dążeniem do poprawy rentowności, utrzymaniem wysokiego poziomu adekwatności i bezpiecznego poziomu ryzyk istotnych, w tym ryzyka płynności, ryzyka kredytowego oraz adekwatności kapitałowej.

Zaangażowanie Banku Spółdzielczego w Pawłowicach w dłużne papiery wartościowe:

L.p	Zaangażowanie w dłużne papiery wartościowe	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2020 r.:
1.	Bony pieniężne NBP	27 199 603,66
2.	Obligacje skarbowe	8 973 747,34
3.	Obligacje BGK	2 056 400,00
4.	Obligacje BPS	908 169,23
RAZEM:		39 137 920,23

W roku 2020 Bank Spółdzielczy w Pawłowicach angażował wolne środki w bezpieczne instrumenty finansowe tj. obligacje Skarbu Państwa, bony pieniężne emitowane przez Narodowy Bank Polski oraz obligacje podporządkowane BPS. Inwestycje te zaliczane są do portfela bankowego, wpływają pozytywnie na dochodowość i adekwatność Banku, zapewniając równocześnie bezpieczny poziom nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR.

W 2020 roku Bank dokonywał operacji sprzedaży obligacji skarbowych oraz obligacji BGK sklasyfikowanych w kategorii dostępnych do sprzedaży. W związku z tymi transakcjami Bank osiągnął przychód w kwocie **67 368,40 zł**.

W portfelu inwestycyjnym Banku znajdują się aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności oraz aktywa dostępne do sprzedaży. Bank, zgodnie z przyjętymi Zasadami rachunkowości, na datę **31.12.2020 roku** dokonał kalkulacji wyceny instrumentów będących w portfelu DDS, a skutki odniósł na fundusz z aktualizacji wyceny zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych oraz Zasad rachunkowości.

Na dzień **31 grudnia 2020 roku** niezrealizowane zyski na portfelu papierów dostępnych do sprzedaży wynikające z wyceny tych instrumentów, uwzględniając wysokość podatku odroczonego, osiągnęły wartość **104 383,50 zł**.

XII. WSKAŹNIK DŹWIGNI FINANSOWEJ

Zgodnie z zapisami regulacji wewnętrznych Banku, wskaźnik dźwigni finansowej kalkulowany jest przy procesie sporządzania sprawozdawczości obligatoryjnej raz na kwartał. Wskaźnik wyznaczony jest zgodnie z zapisami art. 429 Rozporządzenia CRR oraz art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji 2015/62. Wartość wskaźnika pokazującego relację pomiędzy kapitałem Tier 1 a wartością ekspozycji bilansowych i pozabilansowych na dzień **31.12.2020 roku** ukształtowała się na poziomie **7,19%**.

XIII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ

Zasady ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku zostały określone w „Polityce wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Pawłowicach” wprowadzonej Uchwałą Zarządu oraz zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej.

Do stanowisk istotnych w **2020 roku**, o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Finansów oraz w uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Bank zaliczał:

- Członków Rady Nadzorczej,
- Członków Zarządu,
- Głównego księgowego,
- Koordynatora ds. ryzyk i analiz

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zaliczał innych stanowisk w Banku.

Do składników wynagradzania zalicza się:

	Stale składniki pieniężne	Stale składniki niepieniężne	Zmienne składniki pieniężne
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Ryczałt miesięczny Nagroda z podziału nadwyżki	Brak	Brak
Członkowie Rady Nadzorczej/ Członkowie Komitetu Audytu	Ryczałt za udział w posiedzeniu Nagroda z podziału nadwyżki bilansowej	Brak	Brak
Członek Zarządu społeczny	Wynagrodzenie miesięczne	Brak	Nagroda roczna
Członkowie Zarządu- etatowi Główny księgowy Koordynator ds. ryzyk i analiz	Wynagrodzenie miesięczne Nagroda jubileuszowa Odprawa emerytalna Świadczenie urlopowe Zwrot kosztów delegacji	Brak	Nagroda roczna

Ocena efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku dokonywana jest w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza a Głównego księgowego dokonuje Zarząd.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Planu ekonomiczno-finansowego i Strategii działania:

1. zysk brutto,
2. zwrot z kapitału własnego brutto (ROE),
3. jakość portfela kredytowego,
4. współczynnik kapitałowy,
5. wskaźnik płynności LCR.

Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych powyżej wskaźników w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w Planie finansowym/Strategii działania na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w zaplanowanej wysokości, gdy w każdym z ostatnich trzech lat:

- plan w zakresie większości wskaźników wymienionych powyżej był zrealizowany z odchyleniami +/-20% lub większymi, korzystnymi dla sytuacji finansowej Banku oraz współczynnik kapitałowy i wskaźnik LCR osiągnął wartość nie niższą niż określone minimalne przepisami prawa i decyzjami KNF

- a w zakresie jakości kredytów by wskaźnik nie przekroczył akceptowalnego poziomu określonego w założeniach do planu.

Niespełnienie tych warunków, może spowodować odpowiednie zmniejszenie przyznanej nagrody.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

1. uzyskane absolutorium w okresie oceny- za rok poprzedzający rok oceniany,
2. pozytywna ocena odpowiedniości i rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
3. ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno finansowym w okresach objętych oceną.

Kryteria jakościowe oceny Głównego Księgowego przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

1. rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych,
2. utrzymywanie wskaźników płynności,
3. staranne i terminowe sporządzanie sprawozdań finansowych.

Kryteria jakościowe oceny Koordynatora ds. ryzyk i analiz przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

1. rzetelny udział w realizacji procesu BION,
2. utrzymywanie współczynnika kapitałowego oraz płynności na poziomie nie gorszym niż przyjęto w planie ekonomiczno-finansowym,.
3. staranne i terminowe sporządzanie analiz i raportów zarządczych z zakresu adekwatności kapitałowej.

Informacja o sumie wypłaconych w **2020 roku** wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego, do których w Banku zalicza się członków Zarządu, Głównego Księgowego i Koordynatora ds. ryzyk i analiz:

2020 rok	Stale składniki wynagrodzeń (w tys. zł)	Zmienne składniki wynagrodzeń (w tys. zł)	Ilość osób
Wynagrodzenie brutto	495,00	34,00	5

Informacje o sumie wypłaconych w **2020 roku** wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze zgodnie z RMiF przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Tytuł wynagrodzenia:	Wartość:
1.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	50
2.	Ilość osób. które otrzymało ww. wynagrodzenie	1
3.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	50
4.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2020r. stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0
5.	Ilość osób. które otrzymało ww. wynagrodzenie	0
6.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0

Politykę rekrutacji dotyczącą wyboru członków organu zarządzającego oraz nadzorującego Banku zawierają „Statut Banku Spółdzielczego w Pawłowicach” oraz :

- „Regulamin działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pawłowicach”.
- „Procedura dokonywania ocen odpowiedności Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pawłowicach”
- „Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Pawłowicach”.
- „Zasady oceny odpowiedności Członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Pawłowicach”

XIV. WYMOGI INFORMACYJNE NA TEMAT EKSPOZYCJI NIEOBSŁUGIWANYCH

Załącznik nr 1 Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania					
1	Kredyty i zaliczki		48 841		48 841		48 841		
2	<i>banki centralne</i>								
3	<i>instytucje rządowe</i>								
4	<i>instytucje kredytowe</i>								
5	<i>inne instytucje finansowe</i>								
6	<i>przedsiębiorstwa niefinansowe</i>								
7	<i>gospodarstwa domowe</i>		48 841		48 841		48 841		
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie		48 841		48 841		48 841		

Załącznik nr 2 Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale wg liczby dni przeterminowania

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	
Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna													
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane									
	Nieprzeterminowane lub przeterminowania dni ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5lat ≤ 7 lat	Przeterminowane >7lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		
1	Kredyty i zaliczki	101 196 642,00	753 778,00	0,00	1 963 381,00	154 238,00	2 401,00	1 651 108,00	787 383,00		4 558 511,00	101 196 642,00	
2	Banki centralne												
3	Institucje rządowe	7 385 631,00										7 385 631,00	
4	Institucje kredytowe	55 111 163,00										55 111 163,00	
5	Inne instytucje finansowe	396 759,00										396 759,00	
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	12 812 516,00			684 468,00		1 651 108,00	672 300,00			3 007 876,00	12 812 516,00	
7	w tym MSP	12 812 516,00			684 468,00		1 651 108,00	672 300,00			3 007 876,00	12 812 516,00	
8	Gospodarstwa domowe	25 490 573,00	753 778,00		1 278 913,00	154 238,00	2 401,00	115 083,00			1 550 635,00	25 490 573,00	
9	Dłużne papiery wartościowe	31 105 521,00										31 105 521,00	
10	Banki centralne	27 199 604,00										27 199 604,00	
11	Institucje rządowe	2 997 747,00										2 997 747,00	
12	Institucje kredytowe	908 170,00										908 170,00	
13	Inne instytucje finansowe	0,00										0,00	
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0,00										0,00	
15	Ekspozycje pozabilansowe												
16	Banki centralne												
17	Institucje rządowe												
18	Institucje kredytowe												
19	Inne instytucje finansowe												
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21	Gospodarstwa domowe												
22	łącznie	132 302 163,00	753 778,00	0,00	1 963 381,00	154 238,00	2 401,00	1 651 108,00	787 383,00	0,00	0,00	4 558 511,00	132 302 163,00

Załącznik nr 3 Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
	w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3				
1	Kredyty i zaliczki	101 950 420,00		4 558 511,00			-				2 229 381,00				2 329 130,00
2	<i>Banki centralne</i>														
3	<i>Institucje rządowe</i>	7 385 631,00													
4	<i>Institucje kredytowe</i>	55 111 163,00													
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	396 759,00													
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	12 812 516,00		3 007 876,00							1 716 065,00				1 291 811,00
7	<i>w tym MSP</i>	12 812 516,00		3 007 876,00							1 716 065,00				1 291 811,00
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	26 244 351,00		1 550 635,00							513 316,00				1 037 319,00
9	Dłużne papiery wartościowe	31 105 521,00													
10	<i>Banki centralne</i>	27 199 604,00													
11	<i>Institucje rządowe</i>	2 997 747,00													
12	<i>Institucje kredytowe</i>	908 170,00													
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>														
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>														
15	Ekspozycje pozabilansowe														
16	<i>Banki centralne</i>														
17	<i>Institucje rządowe</i>														
18	<i>Institucje kredytowe</i>														
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>														
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>														
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>														
22	łącznie	133 055 941,00		4 558 511,00			-				2 229 381,00		-	-	2 329 130,00

Załącznik nr 4 Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

		a	b
		Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe		
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe		
3	Nieruchomości mieszkalne		
4	Nieruchomości komercyjne		
5	Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)		
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne		
7	Pozostałe		
8	łącznie		

Pawłowice, dnia 14.06.2021